

*Сутність, механізм та
економічні наслідки
банкрутства
підприємств в Україні*

**Економічна сутність
банкрутства підприємства та
фактори її виникнення.**

**Моделі оцінки ймовірності
розвитку кризових явищ на
підприємстві**

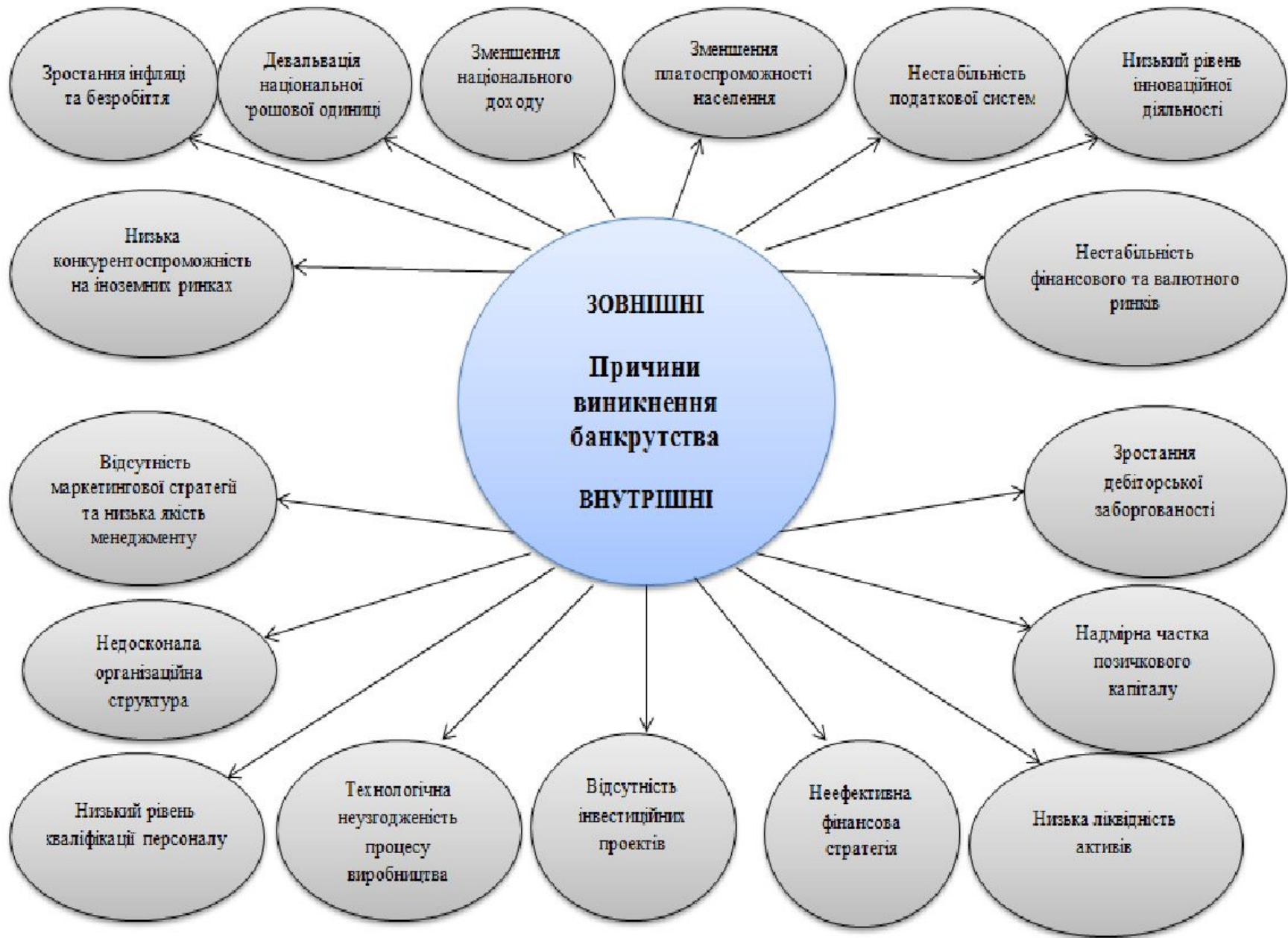

Банкрутство – визнана господарським судом неспроможність боржника відновити свою платоспроможність та задовольнити визнані судом вимоги кредиторів не інакше як через застосування ліквідаційної процедури.

Банкрутство це об'єктивне економічне явище, яке набуло поширення в Україні з набуттям нею незалежності. Воно є наслідком розвитку та поглиблення економічної кризи на підприємстві.

$$Z = 3,107K1 + 0,995K2 + 0,42K3 + 0,847K4 + 0,717K5$$

K1 (відношення прибутку до сплати відсотків до суми активів); K2 (відношення виручки до суми активів);

K3 (відношення балансової вартості власного капіталу до залученого)

Модель Е. Альтмана (1968 рік)

K4 (відношення прибутку до суми активів);

K5 (відношення власних обігових коштів до суми активів)

Імовірність банкрутства:

$Z < 1,81$ - ймовірність втрати платоспроможності становить від 80 до 100%;

$2,77 \leq Z < 1,81$ - ймовірність банкрутства оцінюється від 35 до 50%;

$2,99 < Z < 2,77$ - фіксується ймовірність банкрутства 15 до 20%;

$Z \leq 2,99$ - наголошується стабільність ситуації

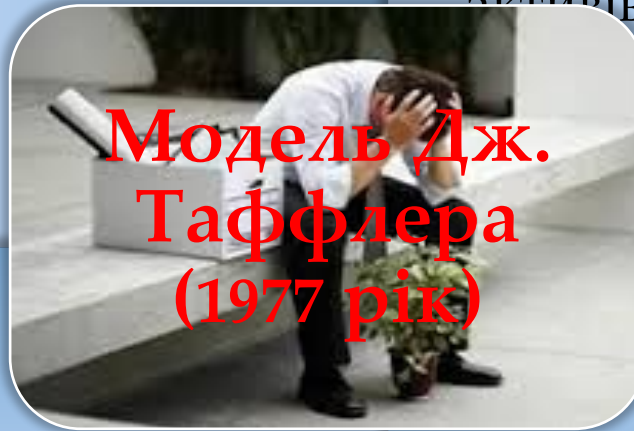
Едвард Альтман народився 5 червня 1941 року в Нью-Йорку, США. Закінчив Нью-Йоркський університет, де і є професором фінансів. Світову популярність йому принесли праці над моделями банкрутства компаній. Розглянувши показники стабільних компаній, які протягом п'яти років після проведення аналізу з позитивними результатами збанкрутували, Альтман виявив загальні ознаки ризику банкрутства. Едвард Альтман є автором більш ніж 25 книг в галузі фінансів та аудиту.

$$Z = 0,53X1 + 0,13X2 + 0,18X3 + 0,16X4$$

X1 (відношення операційного прибутку до короткострокових зобов'язань);

X2 (відношення оборотних активів до суми зобов'язань)

Модель Дж. Таффлера (1977 рік)

X3 (відношення короткострокових зобов'язань до суми активів)

X4 (відношення виручки до суми активів)

Імовірність банкрутства:

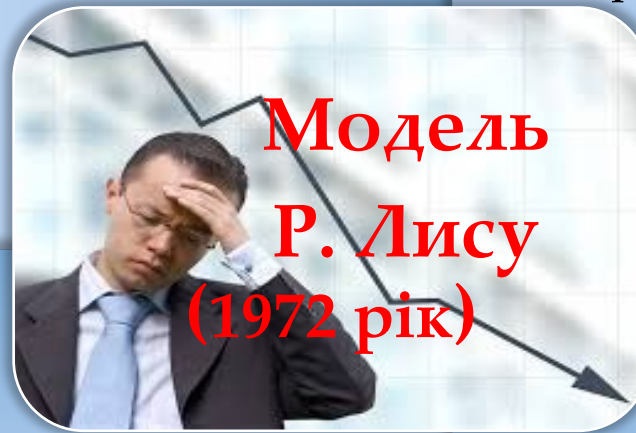
$Z > 0,3$ – непогані довгострокові перспективи;

$Z < 0,2$ – банкрутство більш ніж імовірно

$$Z = 0,063X1 + 0,092X2 + 0,057X3 + 0,001X4$$

X1 (відношення оборотного капіталу до суми активів)

X2 (відношення операційного прибутку до суми активів)

**Модель
Р. Лису
(1972 рік)**

X3 (відношення нерозподіленого прибутку до суми активів)

X4 (відношення власного капіталу до позикового капіталу)

Імовірність банкрутства:

$Z > 0,037$, то це свідчить про стабільний фінансовий стан;

$Z < 0,037$ – підприємству загрожує банкрутство

$$ZTEP = 1,5X1 + 0,08X2 + 10X3 + 5X4 + 0,3X5 + 0,1X6$$

X1 (відношення грошових надходжень до суми зобов'язань) X2 (відношення валюти балансу до суми зобов'язань)

X3 (відношення чистого прибутку до середньорічної суми активів)

Модель О. Терещенка (2005 рік)

X4 (відношення прибутку до виручки)

X5 (відношення виробничих запасів до виручки)

X6 (відношення виручки до основного капіталу)

**Імовірність
банкрутства:**

ZTEP > 2 – банкрутство не загрожує;

1 < ZTEP < 2 – фінансова стійкість порушена;

0 < ZTEP < 1 – існує загроза банкрутства

Автор більше 60 наукових та навчально-методичних праць з питань корпоративних фінансів та контролінгу. Докторську дисертацію на тему «Антикризове управління фінансами підприємств» захистив у 2005р. у КНЕУ. У рамках написання дисертації здійснював дослідження в Університеті м. Цюрих (Швейцарія). Працює в КНЕУ, професор, доктор економічних наук.

$\text{Кр.ж.} = 1,0\text{Кп.л.} + 2,5\text{Ка.л.}$
 $+ 2,86\text{Км.в.к.}$
 $+ 2,0\text{Км.в.пр.} + 3,33\text{Кр.пр}$

Кп.л. – коефіцієнт поточної ліквідності (оборотні активи/ поточні зобов'язання)

Ка.л. – коефіцієнт абсолютної ліквідності грошові кошти та короткострокові вкладення/поточні зобов'язання

**моделлю В.
П. Мартиненка
(2006 рік)**

Км.в.к. – коефіцієнт маневреності власних коштів
(Власні оборотні кошти / Власний капітал)

Кр.пр. – коефіцієнт рентабельності продукції
(прибуток від реалізації прод/собівартість
продукції. Км.в.пр. – (необоротні активи +запаси)/
активи загальні

Ймовірності

розвитку кризових явищ:

>5,01 високий рівень життєздатності;

5,0-4,16 – середній рівень життєздатності;

4,15-2,26 – низький рівень життєздатності;

2,15 і нижче – дуже низький рівень життєздатності

2006 рік - захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктор економічних наук, тема: «Науково-методичні основи стратегії життєздатності підприємств промисловості у конкурентному середовищі». Працює КПІ
ім. Ігоря Сікорського, доктор економічних наук, професор.

Діагностика ймовірності розвитку кризових явищ підприємств молочної промисловості з застосуванням багатofакторних моделей

Моделі	назва підприємства	ПАТ «Житомирський маслозавод»	ПрАТ «Галичина»	Фірма «Люстдорф» у формі ТОВ	ПАТ «Яготинський маслозавод»	ПрАТ «Обухівський молочний завод»	ПАТ «Вімм- Білль-Данн Україна»
Модель «Z - рахунку» Е. Альтмана	Значення Z ($Z = 3,107K1 + 0,995K2 + 0,42K3 + 0,847K4 + 0,717K5$)	14,04	2,16	4,47	3,89	13,89	2,83
	Імовірність банкрутства: $Z > 1,23$ – фінансовий стан стійкий $Z < 1,23$ – нестійкий фінансовий стан	$Z > 1,23$ – фінансовий стан стійкий;	$Z > 1,23$ – фінансовий стан стійкий;	$Z > 1,23$ – фінансовий стан стійкий;	$Z > 1,23$ – фінансовий стан стійкий;	$Z > 1,23$ – фінансовий стан стійкий;	$Z > 1,23$ – фінансовий стан стійкий;
Чотирифакторна Z-модель Р. Лісу	Значення Z ($Z = 0,063X1 + 0,092X2 + 0,057X3 + 0,001X4$;)	0,11	0,06	0,06	0,07	0,09	0,02
	Імовірність банкрутства: $Z > 0,037$, то це свідчить про стабільний фінансовий стан; $Z < 0,037$ – підприємству загрожує банкрутство	$Z > 0,037$, то це свідчить про стабільний фінансовий стан	$Z > 0,037$, то це свідчить про стабільний фінансовий стан	$Z > 0,037$, то це свідчить про стабільний фінансовий стан	$Z > 0,037$, то це свідчить про стабільний фінансовий стан	$Z > 0,037$, то це свідчить про стабільний фінансовий стан	$Z > 0,037$, то це свідчить про стабільний фінансовий стан
Чотирифакторна Z-модель Дж. Тафлера	Значення Z ($Z = 0,53X1 + 0,13X2 + 0,18X3 + 0,16X4$;	4,37	1,82	0,46	0,50	1,24	0,55
	$Z > 0,3$ – непогані довгострокові перспективи; $Z < 0,2$ – банкрутство більш ніж імовірно	$Z > 0,3$ – непогані довгострокові перспективи	$Z > 0,3$ – непогані довгострокові перспективи	$Z > 0,3$ – непогані довгострокові перспективи	$Z > 0,3$ – непогані довгострокові перспективи	$Z > 0,3$ – непогані довгострокові перспективи	$Z > 0,3$ – непогані довгострокові перспективи
Модель О. О. Терещенка	Значення Z ($Z_{TEP} = 1,5X1 + 0,08X2 + 10X3 + 5X4 + 0,3X5 + 0,1X6$)	2,79	1,44	2,21	2,04	4,59	0,98
	$Z_{TEP} > 2$ – банкрутство не загрожує; $1 < Z_{TEP} < 2$ – фінансова стійкість порушена; $0 < Z_{TEP} < 1$ – існує загроза банкрутства	$Z_{TEP} > 2$ – банкрутство не загрожує	$1 < Z_{TEP} < 2$ – фінансова стійкість порушена	$Z_{TEP} > 2$ – банкрутство не загрожує	$Z_{TEP} > 2$ – банкрутство не загрожує	$Z_{TEP} > 2$ – банкрутство не загрожує	$Z_{TEP} > 2$ – банкрутство не загрожує
Модель життєздатності В.П. Мартиненка	Значення Кр.ж. (Кр.ж. = $1,0Kп.л. + 2,5Ka.л. + 2,86Km.в.к. + 2,0Kм.в.п.р. + 3,33Kp.пp.$)	6,02	0,36	-8,59	-14,34	5,59	-104,06
	$> 5,01$ високий рівень життєздатності; 5,0-4,16 – середній; 4,15-2,26 – низький; 2,15 і нижче – дуже низький	Рівень життєздатності високий, показник Кр.ж. $> 5,01$	Рівень життєздатності дуже низький, показник Кр.ж. $< 2,15$	Рівень життєздатності дуже низький, показник Кр.ж. $< 2,15$	Рівень життєздатності дуже низький, показник Кр.ж. $< 2,15$	Рівень життєздатності дуже низький, показник Кр.ж. $< 2,15$	Рівень життєздатності високий, показник $> 5,01$

□ ДЯКУЮ ЗА
УВАГУ

